

Veemajanduse programmi abikõlblikkuse eritingimused

Käesolevaga kehtestab KIK vastavalt keskkonnaministri 31.01.2020 määruse nr 10 „Keskkonnaprogrammist toetuse andmise kord ja tingimused“ § 4 lõikele 2 ja § 33 järgmised abikõlblikkuse eritingimused.

Reoveekäitluse ja joogiveevarustuse alamprogrammis ei ole abikõlblikud järgmised kulud:

1. Kinnistu (sealhulgas hoonesiseste) joogivee- ja kanalisatsioonisüsteemide ehitus, välja arvatud järgmistel erandjuhtudel:
  - 1.1 Kui ehitustööde käigus muutub vee- ettevõtja arendustegevuse tõttu liitumispunkti asukoht, siis on sellest tingitud kinnistusesse torustike ehitustööd abikõlblikud. Kinnistu siseste torustike ehitamise kulude abikõlblikkuse määramisel lähtutakse [KIKi kodulehel olevast juhendist](#) „Kas KIK toetab ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga (ÜVK) liitumiseks vajalike torustike ehitamise kulusid?“.
  - 1.2 Ühisveevärgi- ja/või -kanalisatsiooni torustiku rajamine ja/või rekonstrueerimine läbi kinnistu on tehniliselt ja majanduslikult parim lahendus kõrvalasuvale kinnistule liitumisvõimaluse tagamiseks;
  - 1.3 Rekonstrueeritakse kinnistu joogivee- ja kanalisatsioonisüsteeme avalikku teenust pakkuvale asutusele tingimusel, et ÜVVK teenust kasutab aastakeskmisena üle 50 inimese päevas.
  - 1.4 Rajatakse või rekonstrueeritakse sellise tööstus- ja tootmisettevõtete eelpuhasti, kes juhib oma reovee ühiskanalisatsiooni.
2. Tööstus-, tootmis-, kaubandus- ja teenindusettevõtete vee- ja kanalisatsioonisüsteemide rajamine ja rekonstrueerimine, välja arvatud punktis 1 alapunktis 1.4 sätestatud eelpuhastid.
3. Vee- ja kanalisatsioonisüsteemide ja veekogude hooldamiseks mõeldud eriotstarbeliste sõidukite soetamine.
4. Settetöötlussüsteemi rajamine ja rekonstrueerimine, välja arvatud tihendus- ja tahendussüsteemide soetamine ja paigaldamine.
5. Sademeveesüsteemide rekonstrueerimine eraldiseisva tegevusena.
6. Ühisveevärgi- ja kanalisatsioonisüsteemide hooldustööde kulud – näiteks biotiikide või suubla puhastamine mudast kui töid ei teostata koos reoveepuhasti rekonstrueerimisega.
7. Veevärgi- ja kanalisatsioonisüsteemide rajamine, kui rajatised teenindavad väljaspool reoveekogumisala asuvaid kinnistuid, v.a punktis 1 nimetatud juhtudel ning juhul, kui rajatakse veevarustussüsteeme piirkonnas, kus puuduvad alternatiivsed lahendused elanike terviseohutus- ja kvaliteedinõuetele vastava joogiveega varustamiseks (näiteks endistel kaevandusaladel või nitraaditundlikul alal).

8. Ühisveevärgi- ja kanalisatsioonisüsteemide rajamine väljaspool reoveekogumisala ja alla 500 ie reoveekogumisaladel, v.a juhul, kui a) rajatakse veevarustussüsteeme piirkonnas, kus puuduvad alternatiivsed lahendused elanike terviseohutus- ja kvaliteedinõuetele vastava joogiveega varustamiseks (näiteks endistel kaevandusaladel või nitraaditundlikul alal); b) rajatakse ühisveevärki-ja kanalisatsiooni kaitsmata või nõrgalt kaitstud põhjaveega aladel ning halvas seisundis maapinnalähedase põhjaveekogumi alal.
9. Joogivee ja reoveekäitluse projektidega seotud kulud, kui taotlus hõlmab mitut asulat või reoveekogumisala. Taotluse saab esitada vaid ühe asula või reoveekogumisala lõikes. Nõue ei kehti järgmistel juhtudel:
  - Joogiveetöötlusseadmete ja -hoonete rekonstrueerimise projektide korral, kui taotluses on asulate kaupa selgelt välja toodud ja eristatavad taustaandmed (liitunute arv, veeanalüüsid jne), tööde mahud ning kulud;
  - Erinevate asulate või reoveekogumisalade ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni ühendamise korral, kui taotluses on asulate kaupa selgelt välja toodud ja eristatavad taustaandmed (liitunute arv, veeanalüüsid jne), tööde mahud ning kulud. Sellisel juhul on taotluses lubatud kavandada lisaks ühendustorustikele ka asulate ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni torustike rajamist või rekonstrueerimist.
10. Puurkaev-pumplate ja reoveepuhastite tehnohoonete rekonstrueerimis- või remonttööd v.a juhul kui töid teostatakse üheaegselt joogiveetöötlus- või reoveepuhastusseadmete paigaldustöödega ning juhul kui rekonstrueerimis- või remonttööd on keskkonnakaitse seisukohast vajalikud (nt puurkaev-pumpla põranda tõstmise, kui sinna sattuv pinnasevesi ohustab puurkaevu veekvaliteeti).
11. Joogiveetöötlusseadmete paigaldamine või väljavahetamine olukorras, kus veevõrku juhitud vesi vastab kvaliteedinõuetele ja ei ole tõendatud, et olemasolevad joogivee töötlusseadmed on amortiseerunud.
12. Teekatete taastamine on abikõlblik ainult mahus, mis on vajalik majandus- ja taristuministri 03.08.2015 määruses nr 101 „Tee ehitamise kvaliteedi nõuded“ sätestatud nõuete täitmiseks.
13. Uutele kinnistutele ühisveevärgi- ja -kanalisatsioonisüsteemiga liitumise võimaluse loomine, kui abikõlblike kulude suurus ühe liitumisvõimaluse saava elaniku kohta on suurem kui 6000 eurot (käibemaksuta). Rahaline piirang ei kehti, kui rajatakse veevarustussüsteeme piirkonnas, kus puuduvad alternatiivsed lahendused elanike terviseohutus- ja kvaliteedinõuetele vastava joogiveega varustamiseks (näiteks endistel kaevandusaladel või nitraaditundlikul alal).
14. Tuletõrje veevarustus iseseisva süsteemina (näiteks tuletõrjevee tiigid, tuletõrjevee eraldiseisvad mahutid, eraldiseisev tuletõrjevee torustik sh kuivtorud ja hüdrandid).
15. Ühisveevärgi- ja kanalisatsioonisüsteemide rajamine, kui need teenindavad eraldiseisvaid hoonestamata kinnistuid.
16. Generaatorite soetamine, sh hädaolukorra seadusest ja elutähtsa teenuse toimepidevuse riskianalüüsist tulenevate tagavaraseadmete soetamine.
17. Majandus- ja finantsanalüüsi koostamine.

Veemajanduse programmi jääkreostuse alamprogrammis ei ole kulud abikõlblikud järgmistel juhtudel:

1. Kulud pole seotud jääkreostuse likvideerimise ja ohutustamisega endistel sõjaväe- ja tööstusaladel. Jääkreostus on enne 07.06.1998 tekkinud pinnase ja/või põhjavee reostus või keskkonda jäetud kasutuseta ohtlike ainete kogum, mis ohustab ümbruskonna elanike tervist ja/või keskkonda. Reostusena käsitletakse olukorda, kus ohtlike ainete sisaldus pinnases ja/või põhjavees ületab alale kohaldatavaid piirarve. Kui taotluses esitatud maa-alal asuva reostunud pinnase ja ehitise likvideerimise või puhastamise kohustus lasub taotlejal või maa-ala omanikul, ei ole kulud abikõlblikud. Nimetatud piirangud ei kehti riigi omandis oleval maal või reformimata riigimaal asuvale jääkreostusobjektile. Kahtluste korral selgitab objekti ohutustamise vajalikkuse ja kohustuse Keskkonnainspeksioon.

Veemajanduse programmi mitteehituslike tööde alamprogrammis ei ole abikõlblikud järgmised kulud:

1. Uuringud mis ei ole kavandatud perioodi 2015-2021 veemajanduskavades <https://www.envir.ee/et/eesmargid-tegevused/vesi/veemajanduskavad> pinnavee meetmeprogrammis (Lisa 1) või põhjavee meetmeprogrammis (Lisa 2), v.a. uuringud ja arendustööd millel on riiklik tähtsus panustamisel veemajanduskava eesmärkidesse.
2. Ehituslike tööde teostamine.
3. Vee- ja kanalisatsioonisüsteemide projekteerimistööd.
4. Järve (seisuveekogu) seisundi uuringuid (sh tervendamismeetmete väljatöötamine), kui veekogum on heas või väga heas seisundis.
5. Uuringu teostamine veekogul, millele puudub avalik juurdepääs (näiteks eraisikute valduses olevad järved).
6. Paisjärvede seisundi uurimine. Paisjärv on veekogumi osa, mistõttu toetatakse ainult paisjärve mõju uurimist veekogumile vastavalt KIKi kodulehel avaldatud dokumendile „Juhend paisjärve tõttu veekeskkonnale avalduva koormuse uurimiseks“ punktis 1 nimetatud tingimustel.
7. Paisjärvede mõju uurimine veekogumile kui uuringu tegemine ei ole KIKi kodulehel avaldatud dokumendist „Juhend paisjärve tõttu veekeskkonnale avalduva koormuse uurimiseks“ lähtuvalt abikõlblik.

Veemajanduse programmi siseveekogude ja rannikuvee tervendamise ja korrashoiu alamprogramm ei ole 2021. aastal taotlemiseks avatud.